

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2016

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱՏ 6

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում և բառաձևերում է գրվում *յ*.

- 1) պատան-ակ, սերմացու-ի, միլ-ոն, մարմար-ա
- 2) ռնգեղջ-ուր, դշխո-ական, ակաց-ա, Ամալ-ա
- 3) այծ-ամ, ջղա-ին, բրար-ոն, ժողովածու-ում
- 4) բար-ացական, արքա-որդի, լռելյա-ն, կաթսա-ատուն

2

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում գծիկով.

- 1) մեն (մենակ), մերթ (մերթ), համով (հոտով), հույն (թուրքական)
- 2) դեմ (հանդիման), հյուսիս (արևելք), հլու (հնազանդ), հուր (հեր)
- 3) ոչ (օրինական), ոլոր (մոլոր), ներկա (բացակա), շատից (քչից)
- 4) յոթից (ութ), նագիր (վեգիր), մրցույթ (փառատուն), մուշ (մուշ)

3

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (բառակապակցությունների) երկրորդ բաղադրիչներն են գրվում *փոքրատառով*.

- 1) ԹԱԳԵՎՈՍ ԱՌԱՔՅԱԼ, ՀՈՐ ԵՐԱՆԵԼԻ, ԵՄԵՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ, ՉԵՐԳ ԲԱՐԵՇՆՈՒԹՅՈՒՆ
- 2) «ՊԱՏՎՈ ԼԵԳԵՈՆ» ՇՔԱՆՇԱՆ, ՆՈՐՎԵԳԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԱՍԵՂԻ ՀՐՎԱՆԴԱՆ, ՅԱՐՈՍԼԱՎ ԻՄԱՍՏՈՒՆ
- 3) ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՐՈՍԻ ԿՈՉՈՒՄ, ԱՐՇԱԿՈՒՆՅԱՑ ԴԻՆԱՍՏԻԱ, ԽԱՍԱՃԻԿՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ՖԵՂԵՐԱՅԻԱ
- 4) ՈՍԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆՑԻ, ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄԵԻԹԱՐՅԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԻՐԱՆԻ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԲԱՆԿ

4

Տրված բառերից քանիստ՞ւմ ածանցի հնչյունափոխություն կա.

թռչնաբուծարան, փորագրություն, աներևութանալ, կցակառույց, նկարչություն, նախադրություն, միջնաբերդ, բուժօգնություն, փախստական, պատվարժան:

- 1) հինգում
- 2) վեցում
- 3) երեքում
- 4) չորսում

5

Տրված բառերից քանի՞սն են հոմանիշ *փառաբանել* բառին.

ներբողել, նպաստել, գովաբանել, օժանդակել, օրհնել, սատարել, բարեբանել, աջակցել, դրվատել, գովերգել:

- 1) վեցը
- 2) չորսը
- 3) յոթը
- 4) հինգը

6

Ո՞ր նախադասության մեջ փոխաբերաբար գործածված բառ չկա:

- 1) Աղ կերած պանրից ու թոնրի լավաշից ո՞վ կհրաժարվի:
- 2) Բոցի լեզուները մի ակնթարթում ոչնչացրին ամեն ինչ:
- 3) Շիկացած լավան անմիջապես տարածվեց բլուրն ի վար:
- 4) Քանի որ հայրս ուրախ խառնվածք ուներ, միշտ իր խոսքով գերում էր սեղանակիցներին:

7

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- 1) Կողմերի անպատասխանատվության և անփութության հետևանքով այդքան կարևոր պայմանագիրը լուծարվեց:
- 2) Յոփ ու շվայտ կյանքով ապրող որդիները վերջնականապես սնանկացրին իրենց հորը:
- 3) Ֆիզիկոսը Օբսիդորդի համալսարանից հրավեր էր ստացել մասնակցելու միջազգային գիտաժողովին:
- 4) Բազմազբաղ լինելու պատճառով ընկերս հազվագյուտ է ամառանոց գալիս:

8

Տրված բառերից քանիսի՞ արմատին (արմատներից մեկին) կարող է միանալ *-ունք* վերջածանցը և բառ կազմել (առանց երկրորդ ածանցի).

պարսպություն, ծաղկավաճառ, բուրավետ, մասնագետ, կնամեճար, գարնանացան, զգայարան, ականապատ, մանրավաճառ, բարձրատոհմիկ:

- 1) չորսի
- 2) հինգի
- 3) երկուսի
- 4) երեքի

9

Ո՞ր շարքում հոգնակի թվի կազմության սխալ կա:

- 1) հակինթաշարեր, լապտերավառեր, կողմնացույցներ, նավթամուղներ
- 2) գորաերթեր, շտաբներ, բելառուսներ, ցուցամուկներ
- 3) հավատարմագրեր, ծաղկատոներ, կիզակետեր, գետեզրեր
- 4) տոհմածառեր, հենասյուներ, թռռնատերեր, քղանցքներ

10

Ո՞ր նախադասության մեջ գերադրական աստիճանով դրված ածական կա:

- 1) Ճարտասանը իր խոսքը ավարտեց՝ աջակիցներին խորին շնորհակալություն հայտնելով:
- 2) Միրաս ողողվում է մի անհուն ջերմությամբ, երբ հիշում եմ քույրերիս:
- 3) Իսահակյանից ավելի լուսավոր տաղանդ այժմ ողջ Եվրոպայում չկա:
- 4) Հետագայում պարզվեց, որ ատոմը նյութի մանրագույն մասնիկը չէ:

11

Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործական սեռի բայ չկա:

- 1) Հայրենի գետի զմրուխտ ավերին
Մեր հին տնակն է կքել մենավոր:
- 2) Իմ սիրտն այնտեղ է, ուր նախնիքը մեր
Կերտել են շքեղ կոթողներ հավերժ:
- 3) Բայց հոգիս չունի ոչ մի հանգրվան,
Նորից թովում է ինձ ոսկե հեռուն:
- 4) Եվ տեսնում էի՝ զմրուխտ շորերով
Մի նավ էր սահում օրոր ու շորոր:

12

Տարբերակներից քանիստ՞ն ենթադրական եղանակի բայաձև կա:

- Իմ ճամփան անվախճան մի գիշեր,
Ինձ շոյող ոչ մի շող չի ժպտա:
 - Ու չի ելնի մոխիրից տխուր հնայքը
ձեր տան,
Ու չի լինի էլ սիրո քաղցր ու կապույտ
ձեր շղթան:
 - Հետևում են քեզ, երբ արյուն ունես,
Իսկ երբ ցամաքես, կմոռանան քեզ:
 - Չի գիջել նա իր արմատը վերջին
Արհավիրքների զարկին անխնա:
- 1) երեքում
 - 2) չորսում
 - 3) մեկում
 - 4) երկուսում

13

Տրված բառերից քանի՞սն են մակբայ.

*այստեղ, որտեղ, բազմիցս, միառժամանակ, այսքան, ինչքան, վաղուց ի վեր,
տեղնուտեղը, ամենուրեք, ինչպես:*

- 1) հինգը
- 2) բոլորը
- 3) ութը
- 4) վեցը

14

Ո՞ր բարդ նախադասության կազմում միակազմ նախադասություն կա:

- 1) Երբ առավոտյան դուրս էր գալիս և կանգնում բակում, բազմաթիվ աչքեր հիացած
նայում էին նրան:
- 2) Կարծում ես՝ դեռ շա՞տ ժամանակ կա:
- 3) Լավ գիտեր, որ այդպես վարվելու իրավունք չունի:
- 4) Մենք մտածեցինք, թե արդեն լուսացել է:

15 Ո՞ր տարբերակում բաղադրյալ ստորոգյալ *չկա*:

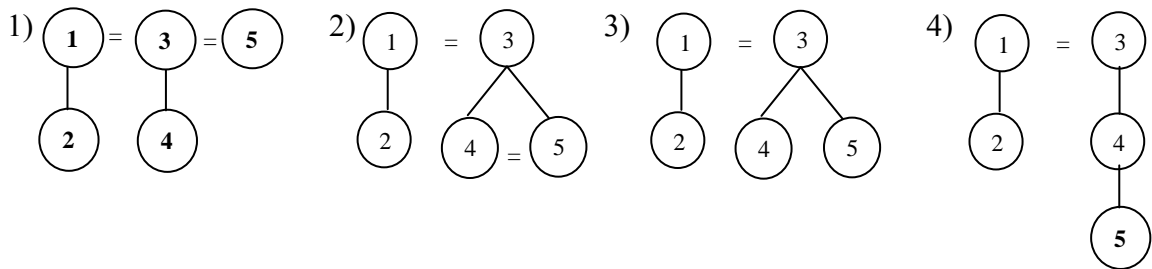
- 1) Նա կարոտ էր բարի խոսքի, ջերմ վերաբերմունքի և արժանի էր գնահատվելու:
- 2) Վերջապես ձեռք բերեցինք նոր դասագրքերը և պիտի բարեխղճորեն պատրաստվենք քննություններին:
- 3) Նրա համար թանկ էին ընկերոջ դեմքը, ձայնն ու քայլվածքը, անգամ սովորություններն ու բնավորությունը:
- 4) Ասում էր, որ արդեն ուրախ է և հանգիստ:

16 Ո՞ր նախադասության մեջ գոյականով արտահայտված խնդիր կա:

- 1) Չէր խորշում ոչ ոքից և ոչնչից:
- 2) Ու նայում է Վարագա սարը անասան պահապանի պես:
- 3) Տեսա երազ մի վառ,
Ոսկի մի դուռ տեսա...
- 4) Մոտենում է ներկաներից յուրաքանչյուրին և բարևում:

17 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Ռուզանը չգիտեր՝ ինչ է ստեղծագործելը, չէր հավատում, որ կան մարդիկ, որոնց ուղեղի ծալքերում գեղեցիկ գանձի նման թանկարժեք բան է լինում թաքնված:



18 Նախադասություններից քանիսու՞մ խնդիր երկրորդական նախադասություն կա:

- Հանկարծ հիշեցի փոքրիկ տղային, որը փայլում էր իր արտասովոր ընդունակություններով:
- Նրանք, ովքեր պայքարում են սփյուռքում հայի հայ մնալու համար, արժանի են դրվատանքի:
- Եկավ նա, ում բոլորը կարոտով սպասում էին:
- Օգնի՛ր նրան, ով կարիքն ունի քո օգնության:

- 1) երկուսում
- 2) մեկում
- 3) բոլորում
- 4) երեքում

19

Ո՞ր տարբերակում է տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված բարդի:

Ստվար և հզոր բանակի գլուխն անցած փառատենչ իշխանը հարձակվում է մի թագավորությունից մյուսի վրա:

- 1) Մի թագավորության փառատենչ իշխանը, որ ստվար և հզոր բանակի գլուխն էր անցել, հարձակվում է մյուսի վրա:
- 2) Փառատենչ իշխանը անցել էր ստվար և հզոր բանակի գլուխը, որպեսզի հարձակվեր մի թագավորությունից մյուսի վրա:
- 3) Փառատենչ իշխանը, որ մի թագավորությունից մյուսի վրա էր հարձակվել, ստվար և հզոր բանակի գլուխն է անցնում:
- 4) Փառատենչ իշխանը, որ ստվար և հզոր բանակի գլուխն էր անցել, հարձակվում է մի թագավորությունից մյուսի վրա:

20

Նախադասություններից քանիստ՞ում կետադրական սխալ կա:

- Օր ու գիշեր ճանապարհ կտրելով՝ անապատների տատասկներից զգգգված՝ հասավ նա մի օր քաղաքի պարիսպներին:
- Դրսում վառեցին խարույկները՝ ցլերին ողջակիզելու, սակայն, մրկաշունչ հողմ բարձրացավ, և բոցերը հանգան:
- Տաքանում էի՝ հիացած աչքերս չհեռացնելով այդ երկնային գեղեցկությունից, երբ զգացի մի քաղցր հոտ՝ մինչ այդ անձանոթ մարդկային հոտոտելիքին:
- Չանցած մի պահ՝ նորից սկսեց երգել սոխակը՝ հաղթական երգիչը:
- Մի գիշեր՝ մի քամոտ գիշեր, սարերից անսանձ փչում էր քամին, ծեծում դուռն ու պատուհանները:

- 1) չորսում
- 2) հինգում
- 3) մեկում
- 4) երեքում

21

Ո՞ր հայերենով է տրված հատվածը:

*Իրիկվան մեջ, գյուղին քով,
Կմրմնջե գուռն ուռիին տակ շքեղ:
Չայն կրեցնե աղբյուրն երգովը բյուրեղ,
Աստղը՝ բյուրեղ արցունքով:*

- 1) գրաբար
- 2) միջին հայերեն
- 3) արևելահայերեն
- 4) արևմտահայերեն

22

Ո՞ւմ մասին է.

«Նա սիրեց մենակեցության վարքը, ինչպես ասել է մեկը, թե այեկոծված նավն շտապում է դեպի նավահանգիստը, իսկ ժուժկալող մարդը անապատ է փնտրում: ... Գնում է Գողթն գավառը և ապրում մենակյացի կյանքով»:

- 1) Մեսրոպ Մաշտոցի («Հայոց պատմություն», Մովսես Խորենացի)
- 2) Վանահոր («Հին աստվածներ», Լևոն Շանթ)
- 3) Ասպրամի («Գևորգ Մարգարետունի», Մուրացան)
- 4) Սամվելի («Սամվել», Բաֆֆի)

23

Հեղինակներից քանի՞սն են ապրել ու ստեղծագործել Գրիգոր Նարեկացուց հետո:

- Սայաթ-Նովա
- Նահապետ Քուչակ
- Ֆրիկ
- Ազաթանգեղոս

- 1) երեքը
- 2) բոլորը
- 3) մեկը
- 4) երկուսը

24

Հովհաննես Թումանյանի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Բաց արավ ցերեկն իր աչքը պայծառ
Աշխարհքի վրրա, Ձավախքի վրրա,
Ավերակ բերդին, սև ամպի նրման,
Ծուխն ու թըշնամին չոքել են ահա:*

- 1) «Անուշ»
- 2) «Հայրենիքիս հետ»
- 3) «Թմկաբերդի առումը»
- 4) «Փարվանա»

25

Պնդումներից ո՞րն է սխալ Պետրոս Դուրյանի «Լճակ» բանաստեղծության վերաբերյալ:

- 1) Բանաստեղծության տողերում երևում է հիվանդությունից ընկճված հուսահատ պատանին:
- 2) Մարդկային տառապանքին զուգորդվող լճակը ներկայացված է բնական մանրամասներով:
- 3) Նրանում լսվում են շրջապատի մարդկանց դառը խոսքերը բանաստեղծի խեղճ արտաքինի ու սրտի ցավի մասին:
- 4) Միրած աղջկա զգեստի շրշյունն անգամ հասնում է պատանուն, մաշում նրա սիրտը:

26

Դանիել Վարուժանի ստեղծագործության վերաբերյալ ո՞ր պնդումը ճիշտ չէ:

- 1) «Հունձք կը ժողվեմ...» և «Ձոն» բանաստեղծություններն ընդգրկված են «Հացին երգը» ժողովածուում:
- 2) «Ձոն» բանաստեղծության մեջ Դ. Վարուժանն օգտագործել է Վահագնի առասպելի ոճական որոշ հնարքներ:
- 3) Դ. Վարուժանի «Հեթանոս երգեր» ժողովածուն լույս է տեսել 1912 թվականին. այն բաղկացած է երկու ենթաշարքից՝ «Հեթանոս երգեր», «Գողգոթայի ծաղիկներ», և «Հարճը» պոեմից:
- 4) «Հացին երգը» ժողովածուն առանձին գրքով լույս է տեսել 1921 թվականին:

27

Տողերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

1. Առկայծում են կարոտագին, երագուն
2. Այն աստղերը՝ որպես մոմեր սրբազան
3. Մեղմ գիշերի գեղազանգուր երագուն
4. Հավերժաբար իրար կապված և բաժան

- 1) 2, 4, 3, 1
- 2) 2, 4, 1, 3
- 3) 3, 2, 1, 4
- 4) 2, 3, 4, 1

28

Եղիշե Չարենցի ո՞ր ստեղծագործությունն է ավարտվում հետևյալ տողերով:

*Հոգ չէ, որ մեր օրերն անցան տենդի պես,
Կյանքը դարձավ անմխիթար գառանցանք.
- Մենք կժպտանք, գո՛հ կժպտանք մեռնելիս,
Որ երագում երազեցինք ու անցանք...*

- 1) «Դանթեական առասպել»
- 2) «Հարդագողի ճամփորդները»
- 3) «Մահվան տեսիլ»
- 4) «Տաղ անձնական»

29

Չախ կողմում նշված են Ակսել Բակունցի պատմվածքները, իսկ աջում՝ նրանցից քաղված մեկական հատված. լուծման տարբերակներից ո՞րն է ճիշտ:

- | | |
|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ա. «Սպիտակ ձի» | 1. «Նրանք մանկության ընկերներ էին, և նրանց սերը ծնվել էր նույնքան աննկատ, ինչպես մի գիշերում բացվում է մուգ մանուշակը»: |
| բ. «Ալպիական մանուշակ» | 2. «Մեկ էլ դեմքը մոտենում էր, կանգնում էր աչքիս առաջ, և ես ճգնում էի իմանալու՝ ժպտա՞ց աղջիկը, երբ ետ նայեցի, թե՞ միայն ինձ թվաց»: |
| գ. «Միրհավ» | 3. «Ցուլակը դողում էր: Նրա մեջքի աջ կողմը ավստի չափ վերք էր բացվել և երևում էր կարմիր, տեղ-տեղ փոս ընկած, ճաքճքած միսը»: |
| դ. «Խոնարհ աղջիկը» | 4. «Ծով կար նրա մտքում, և այդ ծովը ավի էր շարտում մերթ սև թավիշե գլխարկով գլուխ՝ մազերը կարճ կտրած, մերթ երկարագետստ մի կնոջ՝ թիկունքին երկար ծամեր, մերթ քարե քանդակներ»: |

- 1) ա-2, բ-4, գ-3, դ-1
- 2) ա-2, բ-3, գ-1, դ-4
- 3) ա-3, բ-1, գ-4, դ-2
- 4) ա-3, բ-4, գ-1, դ-2

30

Ո՞ր պնդումը ճիշտ չէ Շահան Շահնուրի «Նահանջը առանց երգի» վեպի վերաբերյալ:

- 1) Շահնուրին մտահոգում է ոչ միայն հայության ներկան, այլև ապագան. չէ՞ որ ձուլման ճանապարհը բռնած վաղվա սերունդը այլևս հայ չի լինի:
- 2) Շահնուրի հերոսները սիրում են իրենց հայրենիքը, բայց օտար հողում ապրում են երջանիկ:
- 3) Վեպում Շահնուրը բարձրացնում է հայերի ձուլման, ազգային գաղափարներից նահանջելու խնդիրը:
- 4) Հեղինակի կարծիքով ազգապահպանության հիմքը ընտանիքն է, որի քայքայումից էլ սկսվում է ազգային կորուստը:

31

Ո՞ր հատվածն է Պարույր Սևակի «Վարք մեծաց» բանաստեղծությունից:

- 1) Մերում են նրանք և այն ծերուկից,
Որ նախընտրում էր ապրել տակառում:
- 2) Նա օտար հրի ճարակի դիմաց
Մեր ինքնությունը կոփեց ու կռեց...
- 3) Նրանք ծնվում են իրենց ծնողի անօգնությունից,
Որպեսզի դառնան նոր գորեղություն:
- 4) Դու, որ սայթաքել ու վայր ես ընկել,
Ընկել ես, սակայն երբեք չես ծնկել...

32

Ո՞ր պնդումն է սխալ:

- 1) Հովհաննես Շիրազն ու Համո Սահյանը ապրել և ստեղծագործել են 20-րդ դարում:
- 2) Եղիշե Չարենցը նորագույն շրջանի հայ գրականության սկզբնավորողն է:
- 3) Մովսես Խորենացին և Եղիշեն 5-րդ դարի պատմիչներ են:
- 4) Ակսել Բակունցն ու Պետրոս Դուրյանը 19-րդ դարի հեղինակներ են:

33 **Տրված բառերից քանիստ՞ն է գրվում միայն *n*.**

կապա-ր, ենթա-րովայնային, դիմա-ր, ան-դնաշարավոր, երկ-րյակ, -լգա, -լտեր, բան-ր, -ճաբան, -ստան, արջա-րս, սակրա-ր:

34 **Տրված հատվածում քանի՞ որոշիչ կա:**

Թութանհամոնը գինու սիրահար է եղել. այսպիսի եզրահանգման են եկել փարավոնին ուսումնասիրած գիտնականները՝ հաշվի առնելով և այն հանգամանքը, որ Եգիպտոսում գինին համարվել է բացառիկ ըմպելիք: Գտնված շշերի վրա եղել են մանրակրկիտ տեղեկություններ հարուստ բերքի մասին և խաղողագործի անունը:

35 **Տրված գոյականներից քանիստ՞ հոգնակի թիվն է կազմվում *-եր* վերջավորությամբ.**

կիզակետ, գրաստ, այլախոհ, գարեհաց, նամակարկղ, սառցալեռ, բառապաշար, զինակից, խաղաքայլ, ամենագետ:

36 **Քանի՞ վաղակատար ձևաբայ կա տրված նախադասության մեջ.**

Նա առաջարկություն էր արել նրան և պնդել, որ նրա մասին ասվածները բանասրկությունների անհեթեթ բամբասանքներ են, և խնամքով թաքցնել էր փորձում Էմմայի նողկալի արարքը:

37 **Տրված հատվածում քանի՞ ուղիղ խնդիր կա:**

Քամին հալածում է մառախուղի թանձր քուլաները: Մառախուղի փեշերից ցցվում են պղնձագույն ժայռերի հինավուրց գագաթները: Քարափոր տների երդիկներից կապույտ ծուխը ձգվում է դեպի վեր և լիզում խոնավ ժայռերը:

Գարնան մթնկա գիշերներին ջրի վշշոցը ահարկու սարսափ է տարածում գետափի տներում, ձորերում: Մթության մեջ առկայծող աստղերը կախարդական կանթեղներ են թվում:

38 **Պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներից քանի՞սն են գործածվել.**

շրջադասություն, մակդիր, չափազանցություն, համեմատություն, փոխաբերություն:

*Թափառում ենք փողոցներում՝
Ես քո սիրով, դու՝ ուրիշի,
Այրվում ենք մենք հրդեհներում՝
Ես քո հրով, դու՝ ուրիշի:
Կարոտում ենք, խնդում, տխրում՝
Ես քո սիրով, դու՝ ուրիշի:
Է՛հ, ինչ արած, բախտը խռով
Թող աշխարհում մեզ չհիշի,
Միայն ապրենք մենք սիրելով,
Թեկուզ ես՝ քեզ, դու՝ ուրիշի:*

39 **Նշել այն բառերի համարները, որոնցում երկինչյունի հնչյունափոխություն կա.**

1. մահագուշակ, 2. հաճոյախոս, 3. չարագույժ, 4. արևմտահայ, 5. ծուլամիտ,
6. ջերմամեկուսիչ, 7. կուսակից, 8. պաճուճանք, 9. լռակյաց:

40 **Նշել այն բառերի համարները, որոնք կազմությամբ պարզ են.**

1. դիմակ, 2. դանակ, 3. տարադրամ, 4. ուղեղ, 5. գորեղ, 6. դիպակ, 7. գործարար,
8. ցայգ, 9. մրցավար:

41 **Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում անկախ դերբայներ կան:**

1. Պիզայում հիացմունք պարգևող տեսարժան վայրեր շատ կան:
2. Տաճարը կառուցելիս Պիզան վերելք էր ապրում, և կառուցման համար ակնհայտորեն ոչինչ չեն խնայել:
3. Թվում էր՝ նա այլևս չի տեսնի իր նախնիների երկիրը:
4. Եվ միայն լուսադեմին, երբ կաթնալույսով ողողված էին երկինք ու դրախտ, Ադամը կարողացավ վերագտնել ճանապարհը:
5. Շարունակելով մեր՝ անակնկալներով հարուստ ճանապարհը՝ հետզհետե հանդիպում էինք նորանոր սքանչելիքների:
6. Եվ գուցե պատմեր նաև մխիթարական դեպքեր, որոնք մեզ չէին ստիպի հուզվել:

42 **Նշել նախադասության շարահյուսական վերլուծության սխալ տարբերակների համարները:**

Քաղաքը, ուր անցավ իմ ոսկեծամ մանկությունը, հիմա ապրում է իմ հոգում, շատ հաճախ հուշերիս մեջ մշուշային գծերով ժայտում է ու ինձ տանում դեպի իմ հայրենի բնօրրանը:

1. **ժայտում է** - պարզ ստորոգյալ, **ինձ** – հանգման անուղղակի խնդիր
2. **հայրենի** – որոշիչ, **դեպի բնօրրանը** – տեղի պարագա
3. **ուր** – տեղի պարագա, **անցավ** – պարզ ստորոգյալ
4. **իմ** – հատկացուցիչ, **ոսկեծամ** – որոշիչ
5. **մանկությունը** – ուղիղ խնդիր, **մշուշային** – որոշիչ

43 **Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում և-ից առաջ ստորակետ պետք է դրվի:**

1. Շիկնեցին Մեծ ու Փոքր Մասիսների գագաթները և երկնքի կանաչ-կապույտը ժպտաց վաղորդայնի շողերով: 2. Արաքսը սրբնթաց դեպի Շարուրի դաշտն էր տանում իր ջրերը լափիլիզելով աջ ու ձախ կողմերի քարակարկառները և տեղ-տեղ ողողում ավիամերձ տարածքները: 3. Դաշտավայրը գրկաբաց ողջունում էր հանապազօրյա կյանքին և այստեղ-այնտեղ սլացիկ բարդիների արանքներից դեպի երկինք էին ոլորվում ծխի կապույտ ժապավենները: 4. Արաքսի ափին այգեստանների ծոցում առավոտն էր դիմավորում Արտաշատը և այն մատնում էր մայրաքաղաքի եռուզեռը: 5. Հարավարևմտյան մուտքի դուռը բացվել էր արդեն և երկու հասակավոր պահակներ աչքները գցել էին Արաքսի պղտոր ջրերին: 6. Դեմը ձգվում էր նեղ կամուրջը որ դիմավորում էր գետի մոլեգին հարվածների և երևում էր զարնանային վարարումը սպառնում էր նրա քարակերտ սյուների:

44

Նշել այն համարները, որոնցում նշված են Վահան Տերյանի բանաստեղծությունները:

1. «Աշնան մեղեդի»,
2. «Գիշեր և հուշեր»,
3. «Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես»,
4. «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն»,
5. «Որպես Լատերտի որդին...»,
6. «Մթնշաղի անուրջներ»,
7. «Երկիր Նաիրի»,
8. «Ոսկե շղթա»,
9. «Հայ գրականության գալիք օրը»:

45

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. **Գալ, լալ, տալ** բայերը անկանոն են միայն անցյալ կատարյալում:
2. **Առնել** բայն անկանոն է միայն եզակի հրամայականում:
3. Կազմությամբ պարզ են **ասել, բերել, ուտել, զարկել, ելնել** բայերը:
4. **Կամ**-ը սահմանական եղանակի ապառնի ժամանակի բայաձև է:
5. Կազմությամբ ածանցավոր են **անել, դնել, տալ, գտնել** բայերը:
6. Պակասավոր են **ես, կամ, կենալ, գալ, հուսալ** բայերը:

Բ մակարդակ

46 Բառերից քանիստ՞ում է գրվում *g*.

*լացակումա-, լվա-ք, խե-գետին, հանդիպակա-, լացուկո-, կաթնահուն-, ճրագալույ-,
ցն-ուղ, սրդողա-, հինավուր-:*

- 1) վեցում
- 2) յոթում
- 3) իննում
- 4) հինգում

47 Ո՞ր շարքի ոչ մի բառում գաղտնավանկ *չկա*.

- 1) ատամնաբույժ, ամբաստանյալ, մանրահատակ
- 2) չնուշկ, դեղորայք, փափկամորթ
- 3) դասընկեր, մանրել, գրքային
- 4) մարդկային, գանգրահեր, զննել

48 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում ձայնավորի հնչյունափոխություն կա.

- 1) ուղեկալ, ծուլություն, աստղանիշ, նրջնաթթու
- 2) սրախողխող, լուսարձակ, վիրակապ, երկնապլաց
- 3) կղզյակ, քրտնաթոր, տրտմաշուք, բուսական
- 4) պատրանք, գնացուցակ, ընչագուրկ, վերստին

49 Ո՞ր շարքի բոլոր բառակապակցություններն ունեն դարձվածային իմաստ:

- 1) ծեր աղվես, բախտ վիճակվել, կանխիկ վճարել
- 2) սիրտը առնել, աչքաթող անել, գիրք թերթել
- 3) աչքերը փակ, կարապի երգ, արջի ծառայություն
- 4) աշխարհից կուշտ, յոթերորդ երկնքում լինել, հորդ անձրև

50 Ո՞ր դարձվածքի բացատրությունն է սխալ:

- 1) *փորում սիրտ չմնալ* - սաստիկ վախենալ
- 2) *անձյուն ձմեռ* - խեղճ, անճարակ մարդ
- 3) *գլխին ջուր մաղվել* - զվարճանալ
- 4) *քրտինքը հողին խառնել* - հողի վրա տքնաջան աշխատել

51 Տրված բառերի բառակազմական վերլուծություններից ո՞րն է սխալ.

- 1) բաժանմունք = բաժան + մունք
- 2) երկարաքղանցք = երկար + ա + ք(ու)ղ + անց + ք
- 3) ունկնդրում = ունկն + դ(ի)ր + ում
- 4) ապօրինաբար = ապ + օրին (օրեն) + ա + բար

52

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն ունեն երկու ածանց:

- 1) առանձնապես, ապաշխարանք, անարդյունավետ, բաղդատական
- 2) ապացուցում, ապխտել, առանցք, արգելակում
- 3) անքանակ, անփարատելի, շրջանային, անարժան
- 4) անդանակ, առաձգական, աշխատանքային, արդարացիորեն

53

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում ա ներքին հոլովման:

- 1) վարժություն, ազգանուն, հենասյուն, բութանկյուն
- 2) շրշյուն, ծանրություն, ամառ, մաքրություն
- 3) աղջիկ, տոհմանուն, գալուստ, փոստատուն
- 4) հայրանուն, սուրանկյուն, աշուն, խիզախություն

54

Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հոդի գործածություն կա:

- 1) Օրերս Երևան է ժամանելու նշանավոր երաժիշտը:
- 2) Ինքս էլ չիմացա՝ ինչպես հայտնվեցի մի մութ այրում:
- 3) Օրս այդպես էլ անիմաստ անցավ:
- 4) Անցավ կյանքս մի գիշերվա երազի պես:

55

Տրված նախադասություններում քանի՞ սուկածանցավոր բայ կա:

- Մռացել էր արքան, վերացել էր կարծես,
էլ բանտ ու վիշտ նրան չէին մտահոգում:
- Որսի էին ելել նրանք միասին,
Մի քարայծ էր դյութել նրանց երկուսին,
Բայց փախել էր, փնտրում էին, ու չկար:
- Եվ ներկարար աշնան հետքով
Ինքը ձմեռն է մոտենում:
- Ու աղբյուրները լեզվիս՝ սարից իջա ես քաղաք:

- 1) հինգ
- 2) ութ
- 3) վեց
- 4) չորս

56

Ո՞ր նախադասության մեջ շաղկապ կա:

- 1) Մահն իսկ չի կարող բաժանել մեզ:
- 2) Որքան մոտենում ես, լեռն այնքան հեռանում է:
- 3) Մեր երկրին հենց այդպիսի մտավորականներ են անհրաժեշտ:
- 4) Օրերը ցրտել են, իսկ Արարատյան դաշտում դեռ բերքահավաք է:

57

Ո՞ր նախադասությունն է բարդ:

- 1) Երբեմն պատահում էր՝ իմ վաստակածը քիչ էր լինում:
- 2) Նրա մոտ գալիս էին մարդիկ՝ տեսնելու հրաշագեղ այգին, լսելու այգեգործի իմաստուն խորհուրդները:
- 3) Գևորգը որոշեց այլևս չխառնվել նրանց վիճաբանություններին:
- 4) Ոչինչ չէր երևում՝ ո՛չ հինավուրց վանքը, ո՛չ մերձակա ավերակները, ո՛չ ծառերը:

58

Ո՞ր նախադասության մեջ բուն բացահայտիչ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Այս գեղգեղանքը սիրավառ սրտի մի ամբողջ հեքիաթ էր մի դյուբական հեքիաթ ծաղիկների բույրով ներդաշնակված:
- 2) Մի աղջիկ իր ընկերուհիների հետ անցավ իբրև մի թարմագեղ գարուն:
- 3) Ծերունի մի դերվիշ ճակատն արևառ եկավ որ սֆինքսից հարցումներ անի:
- 4) Գնա և պատգամիր հանուր աշխարհին հարավին հյուսիսին արևելքին արևմուտքին երջանկության իմաստը:

59

Պատասխանների ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բարդ նախադասությունների ստորադաս նախադասությունների պաշտոնները:

1. Նա ավելի թիֆլիսյան կինտո էր հիշեցնում, որը թյուրիմացաբար կամ պատահմամբ ժամանակավորապես կառապանի պաշտոն էր ստանձնել:
2. Հենց հարևանները չգիտեին՝ ինչպես հանգստացնեին ծերունուն պառավի մահից հետո:
3. Այն, որ բարեկամները այդ երիտասարդի երեսը օրերով չէին տեսնում, զարմացնում ու զայրացնում էր բոլորին:
4. Նրանց բաժանման հիմնական պատճառը հենց թերևս այն էր, որ յուրաքանչյուրը իբրև թե ուզում էր օգնել, բայց իրականում ոչինչ չէր անում:

ա. ձևի պարագա

բ. որոշիչ

գ. ուղիղ խնդիր

դ. ստորոգելի

ե. ենթակա

- 1) 1-բ, 2-ա, 3-գ, 4-դ
- 2) 1-բ, 2-գ, 3-ե, 4-դ
- 3) 1-ե, 2-դ, 3-գ, 4-ա
- 4) 1-բ, 2-գ, 3-դ, 4-ա

60

Տրված բարդ ստորադասական նախադասություններից ո՞րն է ճիշտ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Նա հետևում էր, թե ինչպես է աղջիկը շշերը դասավորում սփռոցի վրա:*
Նա հետևում էր շշերը սփռոցի վրա դասավորող աղջկան:
- 2) *Երևում էր՝ ինչպես է հանդերի վրա աղեղ տալիս հնձվորի գերանդին:*
Երևում էր հնձվորի՝ հանդերի վրա աղեղ տվող գերանդին:
- 3) *Եթե հեռանալը հեշտ լիներ, Գրիգորյանը վաղուց հեռացած կլիներ գյուղից:*
Գյուղից հեռանալը հեշտ լինելու դեպքում Գրիգորյանը վաղուց հեռացած կլիներ:
- 4) *Ինչ որ իրեն պետք էր լինում, նա այդպես կատակով վերցնում էր:*
Իրեն պետք եղածը նա այդպես կատակով վերցնում էր:

61

Ո՞ր նախադասության մեջ բութ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Չգիտեինք աշխարհն ինչ է մարդն ինչ է
Մենք դարդի մեջ չգիտեինք դարդն ինչ է ...
- 2) Տղան կանչում էր հորը իսկ նա ձորն իջնելով այլևս չէր լսում որդու կանչը:
- 3) Նրա առաջ ծառացել էին լուրջ խնդիրներ պետք է բնակարան գտնել նաև աշխատանքի մասին պիտի հոգար:
- 4) Նա երևում է վաղուց էր ճանաչում այդ մարդուն չգարմացավ նրա արարքից:

62

Քանաստեղծական ժողովածուներից ո՞րը ունն է:

- | | |
|----------------------|------------------|
| ա. «Նոր տաղեր» | 1. Ե. Չարենց |
| բ. «Գիրք ճանապարհի» | 2. Ավ. Իսահակյան |
| գ. «Երգեր ու վերքեր» | 3. Հ. Սահյան |
| դ. «Որոտանի եգերքին» | 4. Մ. Մեծարենց |
- 1) ա-2, բ-3, գ-1, դ-4
 - 2) ա-4, բ-2, գ-1, դ-3
 - 3) ա-3, բ-1, գ-4, դ-2
 - 4) ա-4, բ-1, գ-2, դ-3

63

Տրված հատվածը ո՞ր ստեղծագործությունից է:

«Երբեք Հաճի աղան այդպես անխնամ չէր փոխել քայլերը իրենց տնից խանութ գնալիս: Այն Հաճի աղան, որի՝ փողոցով անցնելն իսկ մի հանդես էր. աղայակա՛ն»:

- 1) «Մպիտակ ձին», Ալսել Բակունց
- 2) «Ավելորդը», Դերենիկ Դեմիրճյան
- 3) «Բառս», Ալեքսանդր Շիրվանզադե
- 4) «Նեղ օրերից մեկը», Նար-Դոս

64

Բառերից քանիսի՞ առաջին արմատն է միավանկ.

ագեվազ, տարեդարձ, խրճածև, պնդողակ, ուսումնատենչ, հուշարձան, հպանցիկ, հարցասեր, վազբուղի, սնապարծ, բարձրուղեչ, հայրենադարձ:

65

Տրված հատվածներում դերանունով արտահայտված քանի՞ պարագա կա:

- Եկա, որ այստեղ ձեզ համար այսօր չրեղեն խոսքեր կռեն ու խնդում, Լսեմ հաղթական մարտի ցնծություն:
- Քույրս տարամերժ ձայն տվեց, անցավ. -Քեզ որտե՞ղ թաղեմ, վի՛շտ իմ մոլեգին, Ինչո՞վ բուժեմ քեզ, անբուժելի՛ ցավ:
- Որքա՛ն փոխված եք, պճնված ճոխ, ճեմում եք որպես դժխտ հպարտ:
- Ինչո՞ւ է այսպես սիրտս մղկտում, Այսպես, նոյեմբե՛ր, քո հողմի նման Լալիս անդադար և աղեկտուր, Կարծես նեղ լինի աշխարհն անսահման:

66

Պնդումներից քանի՞սն են սխալ Ալեքսանդր Շիրվանզադեի «Քառս» վեպի հերոս Միքայելի վերաբերյալ:

- Նա կանանց վերաբերվել էր նոր հագուստի պես. դուր չէր եկել կամ չէր սազել՝ դեռ էր նետել և նորը ձեռք բերել:
- Գանակահարությունից հետո անգամ չի զոջում իր սխալ վարքագծի համար:
- Շուշանիկի նկատմամբ համակրանք զգալով՝ տանջվում էր նրա արհամարհանքից:
- Նրան զայրացնում էր Շուշանիկի՝ այդ աղքատ աղջկա՝ իրեն անհասկանալի հպարտությունը, ինչպես նաև Սմբատի նկատմամբ դրսևորած համակրանքը:

67

Նշել այն բառերի համարները, որոնք կազմությամբ ածանցավոր են.

1. ցանցկեն, 2. անկյուն, 3. գրգիռ, 4. դիմում, 5. շրթունք, 6. աշխատանք, 7. վրիպակ,
8. անձավ, 9. անջատ:

68

Նշել այն տարբերակների համարները, որոնցում նախադասության անդամների ձևաբանական վերլուծության սխալ չկա:

Մի քանի ամիս անցած՝ հայրս վերադարձավ Ղուբայից, ուր լինում էր տարվա մեծ մասը. նա, իհարկե, բարկացավ ինձ վրա, երբ մայրս հաղորդեց նրան իմ հանդուգն արարքի մասին:

1. **նրան** - անձնական դերանուն, տրական հոլով, **բարկացավ** - ա խոնարհման պարզ բայ, չեզոք սեռ
2. **հաղորդեց** – ե խոնարհման պարզ բայ, ներգործական սեռ, **մասին** - կապ, հետադրություն
3. **մի քանի** - անորոշ դերանուն, **անցած** – հարակատար դերբայ, ածանցավոր
4. **վերադարձավ** – սահմանական եղանակ, անցյալ կատարյալ, **լինում էր** - անկանոն բայ, ներգործական սեռ
5. **իհարկե** - վերաբերական, **երբ** - հարաբերական դերանուն

Նշել այն մտքերի համարները, որոնք չեն հակասում շարադրանքի (տեքստի) բովանդակությանը:

Էյֆելյան աշտարակը ժամանակին եղել է անբողոքի անմիակայի, այսինքն՝ մարմինների անկման ժամանակ օդի դիմադրությունն ուսումնասիրող գիտության, ինչպես նաև ֆրանսիական ռադիոյի կենտրոնը: Այդտեղ կատարված տարատեսակ փորձերով են խորագնին ուսումնասիրվել օդերևութաբանական շատ հարցեր: 19-րդ դարի վերջերին աշտարակը ռադիոհաղորդումների հեռարձակման փորձերի կենտրոն էր, իսկ հազար ինը հարյուր քսաներկու թվականին այստեղից հաղորդվեց առաջին ռադիոհամերգը: Երեք տարի անց աշտարակից կատարվեց հեռուստատեսային հաղորդման առաջին փորձը: Աշտարակի բարձրությունը երեք հարյուր մետր է: Իհարկե, ժամանակին նման բարձրությունը ռեկորդային էր, իսկ այսօր այն դրանով չի ապշեցնում, բայց Էյֆելյան աշտարակն իր յուրօրինակ գրավչության շնորհիվ մնում է զբոսաշրջիկների նախընտրած վայրը, և տարեկան այդտեղ մի քանի միլիոն մարդ է այցելում:

1. 20-րդ դարի քսանական թվականներին Էյֆելյան աշտարակից է կատարվել հեռուստատեսային հաղորդման առաջին փորձը:
2. Էյֆելյան աշտարակի երեք հարյուր մետր ռեկորդային բարձրությունը այսօր էլ ապշեցնում է տարեկան այդտեղ այցելող մի քանի միլիոն զբոսաշրջիկների:
3. Ամենակզբում աշտարակը եղել է հեռուստատեսային հաղորդումների հեռարձակման կենտրոնը, որտեղ էլ կատարվել են առաջին փորձերը:
4. Աշտարակը եղել է անբողոքի անմիակայի և ֆրանսիական ռադիոյի կենտրոնը, որտեղ կատարված տարատեսակ փորձերով են ուսումնասիրվել օդերևութաբանական բոլոր հարցերը:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ժխտական ձևաբայով կազմվում են միայն ենթադրական եղանակի ժխտական բայաձևերը:
2. Անկանոն բայերը խոնարհման հարացույցի ոչ բոլոր ձևերում են դրսևորում անկանոնություն:
3. Բոլոր կանոնավոր բայերի անկատար ձևաբայը կազմվում է **ու՛մ** վերջավորությամբ:
4. **Ե** խոնարհման պարզ և պատճառական ածանց ունեցող բայերի անորոշ դերբայը և վաղակատար ձևաբայը ձևով նույնն են:
5. Ոչ բոլոր անկախ դերբայները կարող են հանդես գալ գոյականաբար, հոլովվել և կատարել գոյականին բնորոշ շարահյուսական պաշտոններ:
6. Անորոշ դերբայը հոլովվում է **ու** արտաքին հոլովմամբ և կազմում սահմանական եղանակի ժամանակաձևերից երկուսը: